

Bedrijfsgegevens

Isaïc Bos heeft een akkerbouwbedrijf van 21 hectare in om-schakeling in Weteringbrug, in de Haarlemmermeer (NH). Hij teelt graszaad, tarwe en suikerbieten en verhuurt land voor aardappelen. Ook heeft hij een wintervoedselakker (8 hectare) en bloemenranden (3 hectare), waarvoor hij een vergoeding uit respectievelijk het ANLb en de GLB-pilot Akkerbelt ontvangt. Bos stapt volgend jaar over op strokenteelt, voor meer natuurlijk evenwicht op het bedrijf. Hij boert op bonte zeelei van 20 tot 50 procent afslibbaar.

Akkerbouwer Isaïc Bos uit Weteringbrug (NH) gooit het roer drastisch om ‘Strokenteelt voor biologische balans’

Akkerbouwer Isaïc Bos stapt volgend seizoen over op strokenteelt, als nieuwe teelttechniek in zijn biologische bouwplan. De Noord-Hollander wil de biodiversiteit op zijn percelen vergroten en natuurlijke vijanden optimaal inzetten om plaaginsecten te bestrijden. Hij gelooft heilig in het systeem, maar ziet ook uitdagingen.

Isaïc Bos heeft een kleinschalig akkerbouwbedrijf in Weteringbrug. Hij is sinds 2018 bezig om om te schakelen, het bedrijf moet in 2022 geheel biologisch zijn. Bos is al jaren geïnteresseerd in biologische landbouw; de aaltjesproblematiek op zijn bedrijf gaf hem het laatste zetje om daadwerkelijk die stap te maken. Daarnaast voelde zijn vader, met wie Bos in maatschap zit, lange tijd niets voor de omschakelplannen van zijn zoon. „Dit was mijn tien jaar geleden niet gelukt.” Bos teelt op het 21 hectare grote bedrijf graszaad, tarwe en suikerbieten en verhuurt land voor aardappelen. Een jaar of vijf geleden startte hij met de teelt van uien. „Dat heb ik een paar jaar geprobeerd, maar de teelt kwam niet van de grond. Ik bleef steken op 40 ton per hectare. Dat was onvoldoende om met uien verder te gaan.” De Noord-Hollander kwam er al snel achter dat het graswortelknobbelaaltje de grote boosdoener was. „Dit aaltje vermeerdert zich op graan- en

grasgewassen, gewassen die ik veel in mijn bouwplan heb. Aaltjes bestrijd je in de regel met een groenbemester. Van dit aaltje is echter heel weinig bekend en al helemaal niet welke groenbemester je ertegen kunt inzetten.” Volgens de akkerbouwer kunnen aaltjes worden opgeruimd door meer bodemschimmels in de bodem te krijgen. Maar het bodemleven wordt door de gangbare landbouw verstoord, vindt hij. „De laatste jaren spuiten we alle gewassen met systemische fungiciden. Het graswortelknobbelaaltje vreet daar ook van mee. Ik ging beseffen dat ik nog heel weinig gangbare gewassen op deze grond kan telen, ik raakte in de knoop met mijn gangbare bouwplan. Bovendien is dit een klein akkerbouwbedrijf: wil je hierop een goede boterham verdienen, dan moet je naar een ander type bedrijfsvoering toe. Met de biologische landbouw hoop ik een boost aan het bedrijf te geven.”

Wintervoedselakker

Bos begon twee jaar geleden met het omschakelen van de eerste percelen. De eerste jaren zijn lastig, vertelt hij, omdat je biologische producten moet afzetten tegen gangbare prijzen. Bovendien moet er voldoende biodiversiteit op de percelen worden opgebouwd. Hij heeft nu bloemenranden en een wintervoedselakker ingezaaid om de omschakelperiode te overbruggen. Voor de wintervoedselakker krijgt hij een vergoeding uit het ANLb, voor de bloemrijke randen draait hij dit jaar mee in de GLB-pilot Akkerbelt. „In de bloemenranden en de wintervoedselakker wil ik een

basisvoorraad natuurlijke vijanden kweken die in het biologische bouwplan als plaagbestrijding gaan dienen. Bovendien zijn dit interessante alternatieven voor gewassen die je gangbaar moet afzetten.”

Bos stapt volgend jaar over op strokenteelt, in combinatie met bloemenranden. Hij gaat daarbij over van een 1 op 4- naar een 1 op 6-bouwplan. „Mijn bouwplan is nu een rommeltje, ik moet het bedrijf resetten: dit is het ideale moment om met strokenteelt te beginnen”, zegt hij. „Als je eenmaal 100 procent biologisch bent, is het niet meer zo gemakkelijk om het bouwplan om te gooien.” Hij wil op drie grote percelen het land in twee vakken verdelen en in elk vak twee gewassen en een rustgewas telen. De vakken rouleren over de percelen; als het gewas weer op hetzelfde perceel komt, worden de stroken gespiegeld.

Tarwe of klaver als rustgewas

Bos denkt het bouwplan in te vullen met gewassen als sperziebonen, spruiten, venkel en pompoen en een rustgewas als tarwe of klaver te gebruiken. „Klaver produceert organische stof en stikstof en beschermt bodem en bodemleven. Het groeit in de winter niet hard, maar de grond blijft wel lekker groen.”

De stroken krijgen een breedte van 3,15 meter, waarvan 3 meter wordt bewerkt. De akkerbouwer wil naast iedere strook een baan van 15 centimeter niet bewerken, om verspreiding van ziekten en plagen naar naastgelegen gewassen te voorkomen. Daarnaast wil hij zo weinig mogelijk rij schade op de beteelde grond veroorzaken. „Ik kies daarom bewust voor een rustgewas tussen de stroken, dat vaak vroeger wordt geoogst, zodat je daar tijdens de oogst van de andere gewassen overheen kunt rijden.” De bloemenranden worden tussen de stroken en rondom de percelen aangelegd, om ervoor te zorgen dat de biologische vijanden dicht op de gewassen zitten. „Er moet een evenwicht

tussen plaaginsecten en natuurlijke vijanden zijn”, zegt hij. „Bij strokenteelt moeten er altijd luis en altijd lieveheersbeestjes in het gewas zitten.”

Uitdaging: beregenen

Hoewel Bos strokenteelt als kans voor zijn nieuwe bedrijfsvoering ziet, zijn er ook uitdagingen. Het grootste probleem is beregenen en spuiten: de machine gaat ook over de tussenstroken heen, zodat er een twee keer groter oppervlakte ‘overlapt’ moet worden, legt hij uit. Een ander punt van aandacht is het creëren van een goed bouwplan; er mogen nooit twee stroken naast elkaar tegelijk worden bewerkt. Tevens moet het land zo groen mogelijk blijven, ook in de winter, om natuurlijke plaagbestrijders de kans te geven om te overleven.

Een ander knelpunt vormt (lichtere) mechanisatie. Trekkers en machines moeten worden omgebouwd naar een werkbreedte van circa 3 meter. Dat vraagt een aanzienlijke investering, aldus Bos. Verder is traditioneel ploegen er niet meer bij. „Dat is bij vruchtwisseling in de strokenteelt onmogelijk, in verband met vermenging tussen de stroken. Er is hiervoor een ploeg in ontwikkeling, maar mijn streven is om niet-kerende grondbewerking toe te passen. Dat is ook beter voor het bodemleven.”

De teler voorziet ook capaciteitsverlies. Bij sommige bewerkingen, zoals wiedeggen, dat vrij regelmatig moet gebeuren, rijdt Bos nu met 6 meter, wat volgens hem al vrij smal is. Dat moet straks naar 3 meter, zegt hij. „Een machine die twee stroken tegelijk bewerkt, is duur en niet inzetbaar als er bijvoorbeeld een hoog gewas in de strook ertussen staat.”

Tekst: Annemarie Gerbrandy
Beeld: Susan Rexwinkel

Een rustgewas als klaver beschermt bodem en bodemleven.

Wilt u reageren?
redactie@agrio.nl
of tel. 0314 - 62 64 38